

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg  
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Tel. +45 33 92 00 00  
Fax +45 32 54 05 33  
E-mail: um@um.dk  
Telex 31292 ETR DK  
Telegr. adr. Etrangeres  
Girokonto 300-1806

Bilag  
1

Journalnummer  
400.C.2-0

Kontor  
EU-sekr.

17. december 2001



Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med Det Europæiske Råd i Laeken den 14.-15. december 2001 formandskabets udkast til rapport om den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP).

Franske version er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2001. Engelsk version er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 11. december 2001.

*P. H. D. S.*



**RÅDET FOR  
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 11. december 2001 (12.12)  
(OR. fr)**

**15193/01**

**LIMITE**

**COSDP 333**

**FØLGESKRIVELSE**

---

fra: Rådet  
til: Det Europæiske Råd

---

Tidl. dok. nr.: 14809/2/01 REV 2; 14809/2/01 REV 2 COR 1 (nl); 14809/2/01 REV 2 COR 2  
(en)

---

Vedr.: **Udkast til formandskabets rapport om den europæiske sikkerheds- og  
forsvarspolitik**

---

Hermed følger til delegationerne et udkast til formandskabets rapport om den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik med tilhørende bilag, sådan som det foreligger efter drøftelserne i Rådet (almindelige anliggender) den 10. december 2001.

Nederlandene opretholder et forbehold med hensyn til punkt 29 i dette udkast til rapport.

Rapporten vil blive fremsendt til Det Europæiske Råd i Laeken.

**UDKAST TIL FORMANDSKABETS RAPPORT  
OM DEN EUROPÆISKE SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK**

**INDLEDNING**

1. EU har under det belgiske formandskab fortsat bestræbelserne inden for rammerne af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik. Disse bestræbelser indgår som led i de principper, der blev fastlagt på Det Europæiske Råd i Köln, Helsingfors, Feira, Nice og Göteborg. EU er på grundlag disse principper og de fremskridt, der allerede er gjort, fast besluttet på at fortsætte styrkelsen af sin civile og militære kapacitet.
2. Udviklingen af ESFP styrker også EU's handlekapacitet i forbindelse med konfliktforebyggelse. Formandskabet har på dette område påbegyndt gennemførelsen af EU-programmet til forebyggelse af voldelige konflikter og navnlig fokuseret på forebyggelse af kriser i det vestlige Balkan, Mellemøsten og Afrika.
3. Ved forelæggelsen af denne rapport har formandskabet noteret sig, at Danmark har henvist til protokol nr. 5 til Amsterdam-traktaten om dette lands stilling.

## FØLGERNE AF ATTENTATERNE DEN 11. SEPTEMBER

4. De frygtelige angreb mod USA har vist, at terrorisme er en virkelig udfordring for Europa. Derfor er det absolut nødvendigt at fremskynde gennemførelsen af ESFP med stor beslutsomhed. Takket være den militære og civile kapacitet, som EU har udviklet til krisestyring, vil ESFP blive styrket og kunne bidrage bedre til forebyggelse og kontrol af terrortruslen til gavn for befolkningerne.
5. Disse terrorangreb samt deres diplomatiske og militære følger har ført til en styrkelse af solidariteten mellem EU og USA. Styrkede konsultationer har gjort det muligt at bidrage til etableringen af en bred koalition mod terrorisme under De Forenede Nationers auspicer. Konsultationerne med USA vil blive intensiveret, herunder i PSC.

## DEN FORTSATTE STYRKELSE AF EU'S BESLUTNINGS- OG HANDLEKAPACITET

### FORBEDRING AF MILITÆRKAPACITETEN

6. Den kapacitetsforbedringskonference, der blev holdt den 19. november 2001 i Bruxelles, har bidraget til at styrke EU's militære kapacitet. På konferencen bekræftede medlemsstaterne deres tilsagn om fuldt ud at leve op til de mål, der blev fastlagt i Helsingfors, og afhjælpe de konstaterede mangler. Ud over de bidrag, der blev fastlagt på konferencen i november 2000, og som medlemsstaterne bekræftede, har medlemsstaterne på et frivilligt grundlag foretaget betydelige kvalitative og kvantitative forbedringer.

En evaluering af de reviderede nationale bidrag bekræfter, at EU senest i 2003 skulle være i stand til at udføre alle Petersberg-opgaverne. Der skal dog gøres en indsats, for at EU kan gennemføre de mest komplekse operationer optimalt og reducere eventuelle begrænsninger og restriktioner med hensyn til operationens omfang, deployeringstiden og risikoniveauet.

7. Konferencen udgør en vigtig etape i en krævende proces til styrkelse af EU's militærkapacitet, som sigter mod at nå det overordnede mål senest i 2003, og som vil fortsætte efter dette tidspunkt med henblik på at opfylde de strategiske kapacitetsmål i en dynamisk og vedvarende tilpasningsproces for styrker og kapacitet. Rådet har godkendt den erklæring, der blev vedtaget på militærkapacitetsforbedringskonferencen samt "den europæiske kapacitetshandlingsplan", der skal afhjælpe de resterende mangler (bilag I). Denne handlingsplan fastlægger en metode, som på et frivilligt grundlag gør det muligt at mobilisere alle de nationale og multinationale bestræbelser, investeringer, udviklinger og samordningsforanstaltninger med henblik på at forbedre de eksisterende ressourcer og gradvis udvikle den kapacitet, der er nødvendig for EU's krisestyringsoperationer. Analysen og evalueringen af manglerne vil blive fortsat under Militærkomitéens ledelse under hensyntagen til navnlig det arbejde, der er udført i HTF, herunder i dens sammensætning som ekspertgrupper, der er tilpasset de konkrete tilfælde. Kapacitetsudviklingsmekanismen, der vil omfatte de redskaber, der er nødvendige for den vedvarende og detaljerede proces, vil gøre det muligt at sikre overvågningen af og fremskridtene i udviklingen af den europæiske militærkapacitet. Rådet har fremhævet betydningen af samarbejdet mellem forsvarsindustrierne.

#### STYRKELSEN AF DEN CIVILE KAPACITET

8. EU har fortsat styrkelsen af sin civile kapacitet på de fire prioriterede områder, der blev fastlagt i Feira: politi, styrkelse af retsstatsprincippet, styrkelse af den civile forvaltning og civil beskyttelse.

9. Indsatsen på politiområdet har spillet en vigtig rolle inden for styrkelse af den civile kapacitet. På ministerkonferencen om politikapacitetsbidrag den 19. november 2001 forpligtede medlemsstaterne sig til senest i 2003 at stille op til 5 000 politifolk til rådighed, hvoraf 1 400 skal kunne deployeres i løbet af mindre end 30 dage.

Disse forpligtelser, der udgør et nyt nødvendigt krisestyringspotentiale, har gjort det muligt at bekræfte, at de konkrete mål, der blev fastlagt i Feira for 2003, er blevet nået. Rådet godkendte den 19. november 2001 den erklæring, som blev vedtaget på ministerkonferencen om politikapacitetsbidrag (bilag II).

10. For at fremskynde gennemførelsen af den politihandlingsplan, der blev vedtaget i Göteborg, har formandskabet især lagt vægt på tre veje, der er udpeget som prioriterede områder i planen: kommando og indsatsledelse, uddannelse og udvælgelseskriterier samt interoperabilitet. Der er med bistand fra den politienhed, der er blevet oprettet i sekretariatet, på nuværende tidspunkt gjort betydelige fremskridt på disse områder (bilag II).

11. Udviklingen af de konkrete mål, der blev fastlagt i Göteborg på de andre prioriterede områder, er ligeledes blevet fortsat:

- retsstatsprincippet: i overensstemmelse med mandatet fra Göteborg og for at yde et ekstra bidrag til de drøftelser, der føres i de internationale organisationer, har EU sat sig for i FN at fremme udarbejdelsen af en midlertidig retlig minimumsramme, der tager hensyn til de relevante internationale normer, som gælder for situationer, hvor institutionerne er sat ud af spillet, eller når den lokale lovgivning ikke længere finder anvendelse eller skønnes at være i modstrid med de generelle retsprincipper (bilag III).
- civil forvaltning: blandt de sektorer, der blev udpeget i Göteborg, har EU navnlig beskæftiget sig med den eventuelle deltagelse af toldeksperter, især får så vidt angår afgrænsningen af de nødvendige funktioner.

- civil beskyttelse: EU har iværksat processen med at fastlægge medlemsstaternes kapacitet, der på grundlag af mulige scenarier og med bistand fra Fællesskabets mekanisme for civil beskyttelse vil gøre det muligt at forbedre EU's indsats under redningsaktioner i krisesituationer (bilag III).
12. Opmærksomheden har især været rettet mod at uddanne personel til civil krisestyring. EU er gået i dybden med uddannelses- og udvælgelseskriterierne på politiområdet, og Kommissionen har taget initiativ til i samarbejde med medlemsstaterne og de kompetente internationale organisationer at udvikle uddannelsesmoduler inden for styrkelse af retsstatsprincippet og den civile forvaltning.

### STYRKELSE AF DE POLITISKE STRUKTURER OG STØTTESTRUKTURERNE

13. De permanente organer (Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité og Militærkomitéen), der blev oprettet i første halvår af 2001, har påtaget sig deres opgaver fuldt ud. For at støtte arbejdet i disse permanente organer er sekretariatets politiske og militære struktur blevet styrket og omfatter ligeledes en politienhed, militærstaben er fuldt udbygget, og der er oprettet et integreret civilt og militært situationscenter, som fungerer permanent og navnlig sikrer hurtig varsling og opfølgning af krisesituationer.

Forsvarsministrene har på ny bekræftet deres ansvar i forbindelse med udviklingen af det overordnede mål. Ud over afholdelsen af udvidede samlinger i Rådet (almindelige anliggender) med deltagelse af forsvarsministrene er der indledt en drøftelse om, hvorvidt der skal indføres forsvarsministersamlinger i Rådet for at følge udviklingen af militærkapaciteten.

Generalsekretæren/den højtstående repræsentant har på grundlag af sin rapport til Rådet (almindelige anliggender) den 19. november 2001 fortsat sine bestræbelser på at styrke samarbejdet på efterretningsområdet for at støtte EU's krisestyringskapacitet.

14. Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier og Satellitcenter påbegynder deres virke den 1. januar 2002.

#### FASTLÆGGELSE AF PROCEDURER OG FORBEREDELSE AF ØVELSER

15. Krisestyringsprocedurene, der skal muliggøre en hurtig og effektiv beslutningstagning samt en passende koordination af alle EU's instrumenter, er fortsat blevet udviklet og forbedret: anden workshop, som blev holdt den 24. og 25. oktober 2001 i form af et møde i EU's Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité og EU's Militærkomité, var et væsentligt fremskridt i processen med at validere disse procedurer. Forberedelsen af den krisestyringsøvelse, der er berammet til 2002, fortsætter i overensstemmelse med den øvelsespolitik og det øvelsesprogram, som blev godkendt i Göteborg.
16. Der er indledt en detaljeret gennemgang af de måder, hvorpå krisestyringsoperationerne kan finansieres.
17. Opmærksomheden har navnlig været rettet mod bedre information af offentligheden. Institutet for Sikkerhedsstudier vil navnlig arbejde på at udgive en publikation om europæisk forsvar inden for rammerne af Petersberg-opgaverne. Formandskabet har fortsat dialogen med parlamenterne om udviklingen af ESFP og krisestyring.  
Der er taget et initiativ, som går ud på at iværksætte en sikker og effektiv udveksling af oplysninger om sundhedsspørgsmål i tilknytning militæroperationer.

## SAMARBEJDET MED NATO

18. Indførelsen af en permanent og effektiv forbindelse og et strategisk partnerskab med NATO på krisestyringsområdet på grundlag af de principper, der blev godkendt i Feira og Nice, udgør et vigtigt element i ESFP. Konsultationerne og samarbejdet mellem EU og NATO er blevet fortsat om sikkerheds-, forsvars- og krisestyringssspørgsmål af fælles interesse, for at en krise kan imødegås med den mest hensigtsmæssige militære indsats, og for at der kan sikres en effektiv krisestyring under fuld hensyntagen til NATO's og EU's selvstændige beslutningstagning.

19. EU og NATO har fortsat et tæt samarbejde om krisestyringssspørgsmål i det vestlige Balkan, navnlig i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og i den sydlige del af Serbien. Dette samarbejde, der har været eksemplarisk i enhver henseende, har vist sig særdeles frugtbar. Der er ligeledes ført intense konsultationer om konsekvenserne af terrorangrebene den 11. september.

Dette samarbejde har især haft form af politiske konsultationer på ministerplan mellem Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité og Det Nordatlantiske Samarbejdsråd samt møder mellem de respektive militærkomitéer. Generalsekretæren/den højtstående repræsentant og NATO's generalsekretær samt deres repræsentanter har gennemført fælles aktioner i den vestlige Balkanregion.

20. Drøftelserne mellem EU og NATO om de ordninger, der skal gøre det muligt for EU at anvende NATO's midler og kapacitet, og som bygger på det, der blev godkendt af Det Europæiske Råd i Nice, fortsætter med højeste prioritet. Der er gjort fremskridt i arbejdet med hurtigt at indgå en endelig sikkerhedsaftale, som er i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice og Feira, idet den midlertidige aftale gælder indtil da. De fremskridt, der er gjort på militærkapacitetsområdet, har nydt godt af støtten fra NATO's eksperter.

## **SAMARBEJDET MED DE INTERNATIONALE ORGANISATIONER**

21. Udbygningen af den europæiske krisestyringskapacitet udvider viften af instrumenter, som det internationale samfund råder over med henblik på at imødegå krisesituationer. De bestræbelser, der er udfoldet, vil også gøre det muligt for EU og medlemsstaterne at reagere mere effektivt og konsekvent på anmodninger fra førende organisationer såsom FN og OSCE.
22. EU har uddybet sit samarbejde med De Forenede Nationer om krisestyring og konfliktforebyggelse vedrørende de emner og på de særlige områder, som blev godkendt af Det Europæiske Råd i Göteborg. De regelmæssige kontakter på forskellige niveauer med repræsentanter for De Forenede Nationer har gjort det muligt at opretholde de nødvendige forbindelser for så vidt angår de vigtigste emner af fælles interesse. Disse kontakter har ligeledes ført til drøftelser - på grundlag af de fastlagte principper og nærmere regler - af, hvordan udbygningen af den europæiske kapacitet på ESFP-området kan bidrage til De Forenede Nationers bestræbelser inden for fredsbevarende operationer.
23. Krisestyringen i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien er et nyt positivt udtryk for samarbejdet med OSCE, der vil blive udnyttet til fortsat udvikling af forbindelserne mellem EU og OSCE i alle forhold af fælles interesse.

## **SAMARBEJDET MED DE EUROPÆISKE NATO-LANDE, DER IKKE ER MEDLEM AF EU, OG ANDRE LANDE, SOM HAR ANSØGT OM OPTAGELSE I EU**

24. EU bekræfter, at ESFP er et åbent projekt: det har således især sørget for at gennemføre de ordninger, der blev aftalt i Nice.

EU's udenrigs- og forsvarsministre mødtes den 20. november med deres kolleger fra de europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, og andre lande, som har ansøgt om optagelse i EU, med henblik på at orientere dem om resultaterne af kapacitetsforbedringskonferencen. EU glæder sig over de fortsatte konsultationer med partnerlandene og de tilsagn om militære bidrag, der blev givet på dette møde, som bidrager til at udvide den kapacitet, der er til rådighed for EU-ledede operationer.

EU-medlemsstaternes ministre med ansvar for politi mødtes for første gang med deres kolleger fra disse lande for at orientere dem om processen med politikapacitetsbidrag. På dette møde bekræftede EU sin interesse i at inddrage disse lande i civile krisestyringsoperationer. EU ser med tilfredshed på de supplerende bidrag til EU's politimissioner, som disse lande bebudede.

Møderne i PSC og Militærkomitéen har under formandskabet gjort det muligt at føre en regelmæssig dialog med disse lande, herunder om evalueringen af sikkerhedsituationen efter angrebene i USA.

## **SAMARBEJDET MED ANDRE POTENTIELLE PARTNERE**

25. De ordninger, der blev godkendt i Nice vedrørende styrkelsen af dialogen, samarbejdet og konsultationerne om sikkerheds- og forsvarsspørgsmål med de pågældende lande, er blevet iværksat under formandskabet. Disse møder har gjort det muligt at udveksle synspunkter om spørgsmål i relation til ESFP og krisestyring samt om udviklingen efter begivenhederne den 11. september. EU vil fortsætte sin gennemgang af de nærmere bestemmelser vedrørende disse landes deltagelse i EU-ledede operationer.
26. De indgående konsultationer med Canada er blevet fortsat på grundlag af de retningslinjer, der blev udstukket under topmødet mellem EU og Canada den 19. december 2000.

27. EU bekræfter, at det er fast besluttet på at iværksætte sit partnerskab med Rusland. Gennemførelsen af den fælles erklæring, der blev vedtaget på topmødet mellem EU og Rusland den 3. oktober 2001 om styrkelse af dialogen og samarbejdet om politiske og sikkerhedsmæssige spørgsmål, har ført til en intensivering af forbindelserne med Rusland på disse områder, navnlig gennem mere regelmæssige møder på trojkaplan i PSC.
28. EU har fortsat styrkelsen af dialogen med Ukraine, navnlig på topmødet mellem EU og Ukraine den 11. september, og undersøger muligheden for et praktisk samarbejde med dette land.

### **EU'S OPERATIVE KAPACITET**

29. A) I Nice og Göteborg forpligtede Det Europæiske Råd sig til at hurtigt at gøre Den Europæiske Union operationel og træffe afgørelse herom senest på Det Europæiske Råd i Laeken. Det Europæiske Råd bekræftede dette mål på det ekstraordinære møde den 21. september: "Det er ved at udbygge den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og ved hurtigst muligt at gøre den europæiske forsvars- og sikkerhedspolitik (EFSP) operationel, at EU vil kunne sætte mest effektivt ind".

Takket være den fortsatte udvikling af ESFP, styrkelsen af såvel den civile som militære kapacitet og oprettelsen af passende strukturer er EU nu i stand til at gennemføre krisestyringsoperationer. Udviklingen af de midler og den kapacitet, som EU råder over, vil sætte det i stand til gradvist at påtage sig mere og mere komplekse operationer. Beslutningen om at gøre brug af denne kapacitet vil blive truffet under hensyn til omstændighederne i forbindelse med hver enkelt situation, idet de disponible midler og den disponible kapacitet vil være en afgørende faktor.

**B)** Denne handleevne skyldes de væsentlige fremskridt, der er gjort siden Det Europæiske Råd i Köln og Helsingfors.

#### Kapacitet

Konferencerne om de militære og politimæssige kapacitetsbidrag har gjort det muligt at gøre fremskridt hen imod opfyldelse af kapacitetsmålene. Medlemsstaterne har givet tilsagn om frivillige bidrag ud fra nationale beslutninger. Udviklingen af den militære kapacitet indebærer ikke oprettelse af en europæisk hær. De europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, og andre lande, der har ansøgt om optagelse i EU, har givet tilsagn om meget værdifulde supplerende militære og politimæssige bidrag med henblik på at forbedre Europas kapacitet (se punkt 6, 7, 9 og 24).

#### Strukturer og procedurer

EU er på grundlag af den godkendte øvelsespolitik og det godkendte øvelsesprogram begyndt at afprøve sine strukturer og procedurer vedrørende de militære og civile aspekter af krisestyringsoperationerne (se punkt 13, 14 og 15). Den Europæiske Union har fastlagt krisestyringsstrukturer og -procedurer, som sætter den i stand til at analysere og planlægge, træffe beslutning om og, i det omfang NATO ikke selv er involveret, iværksætte og gennemføre militære krisestyringsoperationer.

#### Ordningerne mellem EU og NATO

EU's krisestyringskapacitet er blevet styrket gennem udviklingen af konsultationerne, samarbejdet og gennemsigtigheden mellem de to organisationer i forbindelse med krisestyringen i det vestlige Balkan (se punkt 19).

#### Ordninger med partnerne

Iværksættelsen af ordningerne med de europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, og andre lande, der har ansøgt om optagelse i EU, samt med Canada, Rusland og Ukraine er blevet fortsat (se punkt 24, 25, 26, 27 og 28).

C) Der skal gøres betydelige fremskridt, for at Den Europæiske Union kan gennemføre krisestyringsoperationer, som dækker hele spektret af Petersberg-opgaverne, herunder de mest krævende operationer med hensyn til omfang, deployeringstid og kompleksitet:

#### Afbalanceret udvikling af den militære og civile kapacitet

En afbalanceret udvikling af den militære og civile kapacitet er nødvendig for, at EU kan gennemføre en effektiv krisestyring: dette indebærer en snæver koordination mellem alle såvel civile som militære midler og instrumenter, som EU råder over.

Det vil være nødvendigt at styrke militærkapaciteten i overensstemmelse med den europæiske handlingsplan for at afhjælpe de konstaterede mangler og iværksætte øvelsespolitikken, så EU gradvist kan gennemføre mere komplekse operationer. Der erindres om, at det er vigtigt at vedtage mekanismen for udvikling af militærkapaciteten navnlig med henblik på at undgå enhver unødvendig overlapning og, for de berørte medlemsstaters vedkommende, at tage hensyn til NATO's forsvarsplanlægningsproces og planlægnings- og gennemgangsprocessen (PARP) under partnerskab for fred.

Politi-handlingsplanen vil blive iværksat, så at EU hurtigt kan deployere mandskab til politioperationer. EU vil fortsætte sine bestræbelser på at udvikle midler til hurtigt at nå de konkrete mål og gennemføre dem på følgende prioriterede områder: retsstatsprincippet, den civile forvaltning og civil beskyttelse.

For at nå disse mål vil EU og især de kompetente ministre søge nye løsninger og samarbejdsformer med henblik på at udvikle den nødvendige kapacitet i overensstemmelse med denne rapport, samtidig med at ressourcerne udnyttes optimalt.

Endelig udarbejdelse af ordningerne med NATO

EU regner med at færdiggøre sikkerhedsordningerne med NATO og indgå aftaler, som sikrer adgang til NATO's operative planlægning, som giver formodning om, at EU kan råde over NATO's på forhånd identificerede aktiver og kapaciteter, og som indkredser en række kommandomuligheder, der stilles til rådighed for EU. Disse aftaler er vigtige for ESFP og vil øge den kapacitet, EU råder over, betydeligt.

Iværksættelse af ordningerne med partnerne

En fuldstændig gennemførelse af ordningerne fra Nice med De 15 og De 6, deres supplerende bidrag til den civile og militære kapacitet og deres deltagelse i en krisestyringsoperation i henhold til disse ordninger (bl.a. ved oprettelse af en bidragyderkomité, hvis der iværksættes operationer) vil styrke EU's krisestyringsoperationer mærkbart.

## **MANDAT TIL DET SPANSKE FORMANDSKAB**

30. På grundlag af denne rapport opfordres det spanske formandskab til sammen med generalsekretæren/den højtstående repræsentant at fortsætte arbejdet i Rådet (almindelige anliggender) med at udvikle den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, idet der gennemføres de foranstaltninger, der er nødvendige for følgende:

- at gøre fremskridt med hensyn til opbygning af den europæisk militærkapacitet og afhjælpning af de resterende mangler med henblik på opfyldelsen af det overordnede mål, herunder navnlig
  - i) at gennemføre den europæiske kapacitetshandlingsplan
  - ii) at sikre forbedringen af de nationale og multinationale hovedkvarterers kommando- og kontrolordninger
  - iii) at arbejde videre med Helsingfors-mandatet med henblik på at udvikle de procedurer og koncepter, der er nødvendige for at kunne indsætte de beredskabsenheder med meget kort varsel, der er omhandlet i det overordnede mål;

- at fremme samarbejdet på forsvarsmaterielområdet i det omfang, medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt
- at fortsætte arbejdet med nærmere udformning af kapacitetsudviklingsmekanismen for den militære kapacitet som anført i Nice-konklusionerne
- omgående at fortsætte drøftelserne med NATO med henblik på snarest muligt at fastlægge de påtænkte ordninger for gennemførelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice og styrke samarbejdet mellem EU og NATO om krisestyring
- at træffe de nødvendige foranstaltninger til yderligere forbedring, afprøvning og validering af krisestyringsmekanismerne, herunder strukturer og procedurer. Der vil med dette for øje blive gennemført en krisestyringsøvelse (CME 02), hvor man vil afprøve beslutningstagningen og koordinationen af samtlige militære og civile instrumenter
- med henblik på at nå målene fra Feira at fortsætte iværksættelsen af politihandlingsplanen
- at fremme gennemførelsen af målene med hensyn til retsstatsprincippet som fastlagt af Det Europæiske Råd i Göteborg
- at gøre fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de konkrete mål, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Göteborg inden for de andre prioriterede områder af de civile aspekter af krisestyringen, nemlig den civile forvaltning og civil beskyttelse
- at udarbejde de praktiske retningslinjer for koordinationen mellem de civile og de militære aspekter
- at fortsætte arbejdet med henblik på den endelige fastlæggelse af finansieringsordningerne for gennemførelsen af krisestyringsoperationer

- at fortsætte gennemgangen af formandskabets forslag om formalisering af møderne mellem EU's forsvarsministre
- at aflægge rapport om gennemførelsen af EU-programmet til forebyggelse af voldelige konflikter
- fuldt ud at gennemføre de aftalte ordninger for høring og deltagelse af de europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, og andre lande, som har ansøgt om optagelse i EU
- fuldt ud at gennemføre de aftalte ordninger for høring og deltagelse af andre potentielle partnere
- at fortsætte udviklingen af og yderligere konkretisere EU-samarbejdet med FN, OSCE og andre relevante organisationer.

Det spanske formandskab opfordres til at forelægge en rapport for Det Europæiske Råd i Sevilla.

**ERKLÆRING OM FORBEDRING AF  
DEN EUROPÆISKE MILITÆRKAPACITET****EUROPÆISK KAPACITETSHANDLINGSPLAN****I. UDVIKLING AF MILITÆRKAPACITETEN**

1. For at nå FUSP's mål har den indsats, der er gjort siden Det Europæiske Råds møder i Köln, Helsingfors, Feira, Nice og Göteborg, haft til formål at give Den Europæiske Union de nødvendige midler til i fuldt omfang at spille sin rolle på den internationale scene i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt og at påtage sig sit ansvar i forbindelse med kriser ved at udvikle spektret af allerede disponible instrumenter og udvide det med en militær kapacitet med henblik på at udføre alle opgaver i forbindelse med konfliktforebyggelse og krisestyring, som defineret i traktaten om Den Europæiske Union (Petersberg-opgaverne). Denne udvikling omfatter også et egentligt strategisk partnerskab mellem EU og NATO om krisestyring under hensyn til de to organisationers selvstændige beslutningstagning.
2. I forbindelse med kapacitetsforbedringskonferencen den 19. november 2001 i Bruxelles<sup>1</sup> bekræftede forsvarsministrene på ny deres ansvar i forbindelse med udviklingen af det overordnede mål (60 000 personer, som kan deployeres i løbet af mindre end 60 dage til en opgave af mindst et års varighed). Ved denne lejlighed understregede de, at de er fast besluttet på at søge nye løsninger og samarbejdsformer for at udvikle den nødvendige militærkapacitet og afhjælpe de konstaterede mangler og samtidig udnytte ressourcerne bedst muligt. Medlemsstaterne bekræfter på ny, at de er fast besluttet på fuldt ud at leve op til de mål, der blev opstillet i Helsingfors, og afhjælpe de konstaterede mangler. Deres reviderede nationale bidrag indebærer en styrkelse af realiseringen af det overordnede mål. Medlemsstaterne nåede desuden til enighed om en "europæisk kapacitetshandlingsplan" (jf. kapitel III), der omfatter alle de nationale og multinationale bestræbelser, investeringer, udviklinger og samordningsforanstaltninger, der er iværksat eller påtænkt med henblik på at forbedre de eksisterende ressourcer og gradvis udvikle den kapacitet, der er nødvendig for EU's indsats. Konferencen udgør en vigtig etape i en krævende proces til styrkelse af EU's militærkapacitet, som sigter mod at nå det overordnede mål senest i 2003, og som vil fortsætte efter dette tidspunkt med henblik på at opfylde de strategiske kapacitetsmål i en dynamisk og vedvarende tilpasningsproces for styrker og kapacitet.

**II. BIDRAG****3. Generelle betragtninger**

Medlemsstaterne bekræftede på kapacitetsforbedringskonferencen de frivillige bidrag, som de på konferencen i november 2000 havde tilkendegivet, at de ville yde, idet de forbedrede dem betydeligt, både kvalitativt og kvantitativt og således bidrog til at afhjælpe flere mangler. Visse dele af kapaciteten kan anvendes til flere formål, og dette kombineret med substitutionsprocessen vil også helt eller delvis kunne afhjælpe andre mangler.

<sup>1</sup> Danmark har erindret om protokol nr. 5, der er knyttet som bilag til Amsterdam-traktaten.

En evaluering af de reviderede nationale bidrag bekræfter, at EU senest i 2003 skulle være i stand til at gennemføre hele spektret af Petersberg- opgaver.

Der skal dog gøres en indsats, for at EU kan gennemføre de mest komplekse operationer optimalt og reducere eventuelle begrænsninger og restriktioner med hensyn til operationens omfang, deployeringstiden samt risikoniveauet.

#### 4. **Styrkerne**

##### Bidrag og fremskridt

Omfanget af medlemsstaternes frivillige bidrag betyder, at der nu findes en pulje på over 100 000 mand, ca. 400 kampfly og 100 fartøjer, hvilket fuldt ud opfylder de behov, der er identificeret i det overordnede mål til gennemførelse af forskellige typer krisestyringsoperationer. Landstyrkebidragene opfylder de væsentlige krav til styrkerne samt til støttefunktionerne. Kravene til søværnet er rigeligt dækket ind. Luftstyrkekapaciteten opfylder de kvantitative krav til luftforsvaret og til støtte til landstyrkerne.

Medlemsstaterne har ydet betydelige supplerende bidrag og har dermed helt eller delvis afhjulpet flere fejl og mangler. For så vidt angår landstyrkerne drejer det sig navnlig om flerskudsrocketkasterenheder, transmission, elektronisk krigsførelse, panserinfanteri og brobygningsingeniørtropper. For så vidt angår søværnet er situationen forbedret inden for søværnets flyvetjeneste. For de luftbårne styrker er der ydet supplerende bidrag inden for eftersøgning og redning i kampsituationer samt præcisionsvåben.

##### Yderligere indsats

Der skal gøres en yderligere indsats for at beskytte de deployerede tropper samt forbedre den operative kapacitet og logistikken. Desuden skal landstyrkernes beredskab og den deployerede styrkes operationelle mobilitet og fleksibilitet forbedres.

Der skal også ske kapacitetsforbedringer inden for søværnets flyvetjeneste og søværnets sygetransportmidler. For flyvevåbnets vedkommende er der stadig problemer, der skal løses, navnlig i forbindelse med eftersøgning og redning i kampsituationer samt præcisionsvåben.

#### 5. **Strategisk kapacitet**

##### Bidrag og fremskridt

For så vidt angår ressourcer til kommando, indsatsledelse, kommunikation og information (C3I) tilbyder medlemsstaterne et tilstrækkeligt antal operative, styrke- og enhedshovedkvarterer samt deployerbare kommunikationsmoduler.

Medlemsstaterne har også tilbudt en række efterretningsressourcer, der kan bidrage til EU's analyse- og overvågningskapacitet. De disponible luft- og søtransportmidler gør det muligt at indsætte fortropper. Den strategiske mobilitet er også blevet forbedret.

Der er gjort fremskridt på C3I-området og inden for maritim strategisk mobilitet.

### Yderligere indsats

Der er endnu ikke foretaget en kvalitetsanalyse af visse C3I-midler. Hvis denne analyse skulle afsløre visse mangler, bør disse anses for at være kritiske. Der er desuden fortsat mangler i forbindelse med deployerbare kommunikationsmoduler.

Der skal gøres en øget indsats for at støtte den strategiske beslutningstagning, da mulighederne for efterretning, målsøgning, overvågning og rekognoscering (ISTAR) fortsat er begrænsede.

For så vidt angår den strategiske mobilitet mangler der først og fremmest store transportfly og roll-on-roll-off-fartøjer. Konsekvenserne af disse mangler vil dog kunne begrænses gennem en mere effektiv udnyttelse af de eksisterende midler (samordnet eller fælles udnyttelse af midlerne, planlægning af bevægelserne...) og organiseret anvendelse af kommercielle midler.

## 6. Kvalitative forbedringer

Ud over disse kvantitative forbedringer har det vist sig, at alle medlemsstaterne uden undtagelse har truffet foranstaltninger, der uden tvivl vil bidrage til at nå det overordnede mål for krisestyring ved at forbedre de kvalitative aspekter af deres væbnede styrker. Disse mange tiltag er koncentreret om følgende otte områder: de væbnede styrkers struktur, budgetter, personel, multinationalt samarbejde, logistik, uddannelse og træning, forskning og teknologi, industrielt samarbejde, offentlige kontrakter samt civil-militært samarbejde. Medlemsstaternes indsats, som de regner med at fortsætte, tager sigte på at forbedre de væbnede styrkers beredskab, deployeringsevne, beskyttelse, udholdenhed og interoperabilitet.

Analysen af de fremskridt og den indsats, der skal gøres, navnlig for at sikre et højt beredskab for visse enheder af de styrker, som er defineret i det overordnede mål fra Helsingfors, skal fortsættes.

## 7. Bidrag fra De 15 og De 6

De europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, og de øvrige lande, der har ansøgt om optagelse i EU, har også bidraget til forbedringerne af den europæiske militærkapacitet gennem de meget værdifulde supplerende bidrag, der blev givet tilsagn om på ministermødet den 21. november 2000, og som er medtaget i et tillæg til styrkekataloget.

Disse lande blev på ministermødet den 20. november 2001 opfordret til at ajourføre deres bidrag og ligesom sidste år efter en procedure, der er parallel med den, der gælder for de 15 medlemsstater. Deres kvalitativt og kvantitativt reviderede tilbud betragtes som en supplerende kapacitet, der bidrager til den kapacitet, som er til rådighed til de operationer, der udføres af EU. Disse bidrag evalueres i samråd med de pågældende lande efter samme kriterier som for medlemsstaterne.

## 8. Kapacitetsudviklingsmekanismen (CDM)

Som besluttet på Det Europæiske Råds møde i Göteborg og med henblik på at sikre en fortsat styrkelse af den kapacitet, som EU har fastsat, understreger medlemsstaterne, at det er vigtigt at fastlægge en detaljeret mekanisme til overvågning og evaluering af den militære kapacitet i overensstemmelse med konklusionerne fra Nice. For at undgå unødige overlappinger for de berørte medlemsstaters vedkommende skal denne mekanisme tage hensyn til NATO's forsvarsplanlægningsproces og planlægnings- og gennemgangsprocessen (PARP) under partnerskab for fred.

### III. DEN EUROPÆISKE KAPACITETSHANDLINGSPLAN

#### 9. Indledning

I overensstemmelse med de beslutninger, der blev truffet på Det Europæiske Råds møde i Helsingfors og på de senere rådssamlinger, har medlemsstaterne frivilligt givet tilsagn om at fortsætte forbedringen af deres militærkapacitet med henblik på at styrke udviklingen af den europæiske krisestyringskapacitet.

På militærkapacitetsforbedringskonferencen (CIC) den 19. november 2001 identificerede medlemsstaterne manglerne og vedtog en handlingsplan, der kan rette op på dem, og som skal bidrage til at nå de mål, som Det Europæiske Råd satte sig i Helsingfors. Denne handlingsplan bygger på nationale beslutninger (bottom-up-metode). Ved at rationalisere medlemsstaternes respektive forsvarsindsats og styrke synergien i deres nationale og multinationale projekter skulle planen gøre det muligt at forbedre den europæiske militærkapacitet. Den europæiske kapacitetshandlingsplan tager også sigte på at understøtte det politiske projekt, der har affødt det overordnede mål, og som skal skabe den nødvendige dynamik til at føre de mål, som EU satte sig i Helsingfors, ud i livet.

Den europæiske kapacitetshandlingsplan, som iværksættes i en ånd af åbenhed, tager først og fremmest sigte på at afhjælpe de resterende mangler. Kapacitetsudviklingsmekanismen (CDM), der vil omfatte de redskaber, der er nødvendige for den vedvarende og detaljerede proces, vil gøre det muligt at sikre overvågningen af og fremskridtene i udviklingen af den europæiske militærkapacitet.

#### 10. Principperne i den europæiske kapacitetshandlingsplan

Handlingsplanen er følgelig baseret på følgende principper:

- ◆ **Forbedring af effektiviteten og funktionsdueligheden af den europæiske militærkapacitet**  
Den nuværende fragmentering af forsvarsindsatsen giver medlemsstaterne mulighed for at rationalisere indsatsen. Dette vil kunne ske ved at intensivere det militære samarbejde mellem medlemsstaterne eller mellem grupper af stater.
- ◆ **Bottom-up-metode for det europæiske forsvarssamarbejde**  
Medlemsstaternes tilsagn er baseret på frivillighed og respekt for de nationale beslutninger. Den fornødne kapacitet opnås dels ved at gennemføre de planlagte nationale og multinationale projekter, dels ved at udvikle nye projekter og initiativer, der kan dække de resterende mangler.
- ◆ **Samordning mellem EU-medlemsstaterne og samarbejde med NATO**  
Anvendelsen af dette princip er væsentlig for at målrette indsatsen mod de specifikke mangler, undgå unødvendige overlapninger og sikre åbenhed og sammenhæng med NATO.
- ◆ **Betydningen af bred opbakning fra offentligheden**  
Borgerne i medlemsstaterne skal have klar besked om den kontekst, som ESFP udvikler sig i, de eksisterende mangler og den indsats, der skal gøres, hvis de fastsatte mål skal nås. Åbenheden i handlingsplanen vil medvirke til at gøre den mere effektiv og styrke den bagvedliggende politiske indsats og vilje.

#### 11. Nationale og multinationale projekter

Analysen af de nationale og multinationale igangværende, planlagte eller påtænkte projekter viser, at hvis disse projekter gennemføres, og midlerne stilles til rådighed for EU, vil de helt eller delvist kunne rette op på langt de fleste af de nuværende mangler.

Denne analyse af projekterne og initiativerne viser imidlertid, at de ikke i øjeblikket er tilstrækkelige til at dække alle de identificerede mangler. Det er derfor vigtigt at finde frem til metoder, der kan afhjælpe hver enkelt af de resterende mangler på passende vis.

Handlingsplanen vil være virkningsløs, hvis ikke medlemsstaterne påtager sig at afhjælpe alle manglerne, gennemføre deres nuværende og fremtidige projekter og initiativer og stille denne nye kapacitet til rådighed for EU. En betydelig og vedvarende indsats fra medlemsstaterne er en forudsætning for, at denne proces kan lykkes.

## 12. Gennemførelse af handlingsplanen

- a. Der er udarbejdet et meget bredt udvalg af løsningsmuligheder for at afhjælpe de resterende mangler:
  - Ved eventuelt at stille andre nationale styrker og anden national kapacitet end den allerede anmeldte til rådighed og tage hensyn hertil i fremtidige projekter og initiativer vil man kunne afhjælpe nogle af manglerne, herunder de mangler der vedrører styrkerne
  - Det kunne også komme på tale dels at forbedre effektiviteten og funktionsdueligheden af den eksisterende kapacitet og dels at finde kreative løsninger, der ligger uden for de traditionelle programmer for indkøb af militært materiel.
  - Multinationale løsninger kan omfatte fælles produktion, finansiering og anskaffelse af kapacitet, navnlig for meget omfattende projekter, men også for meget specifik kapacitet. Disse løsninger kan også udvides, så de, når materiellet er i brug, også kommer til at omfatte forvaltningen og anvendelsen heraf.
- b. Under hensyn til resultaterne af mødet mellem de højt kvalificerede nationale eksperter med ansvar for indkøbsprogrammer eller forsvarsplanlægning, der spiller en vigtig rolle i denne forbindelse, vil såvel den kvalitative som den kvantitative analyse og vurdering af samtlige mangler blive fortsat under ledelse af Militærkomitéen. Denne analyse skulle munde ud i detaljerede specifikationer, som gør det lettere at finde passende løsninger.
- c. Med henblik på at fremme effektiviteten og fleksibiliteten og ansvarliggøre medlemsstaterne skal HTF for hver kapacitetstype indkaldes i form af ekspertgrupper, som er tilpasset de konkrete tilfælde. Disse grupper skal analysere de resterende mangler i en samlet kontekst og udarbejde en fortegnelse over alle nationale eller internationale løsninger, som kan komme i betragtning. Ledelsen, samordningen og sammenfatningen i disse grupper vil kunne varetages af en medlemsstat eller en gruppe af pilotnationer.
- d. **PSC vil inden for rammerne af sine beføjelser, som fastlagt i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice, vedrørende politisk styring af udviklingen af militærkapaciteten regelmæssigt aflægge rapport til Rådet på grundlag af udtalelser fra Militærkomitéen.**

## IV. VÅBENINDUSTRIEN

13. Ministrene udtrykte tilfredshed med de fremskridt, der gøres i retning af en omstrukturering af den europæiske forsvarsindustri og af en styrkelse af forswarets industrielle og teknologiske grundlag, som skal være konkurrencedygtigt og dynamisk. Dette er en positiv faktor, der betegner et stort skridt fremad og bidrager til styrkelsen af EU's kapacitet og dermed til, at den europæiske militærkapacitetshandlingsplan kan lykkes.

Ministrene erkendte ligeledes betydningen af at forbedre harmoniseringen af de militære behov og planlægningen af våbenindkøb i det omfang, medlemsstaterne skønner det nødvendigt. Ministrene anerkendte ligeledes betydningen af samarbejdet mellem forsvarsindustrierne.

---

## MINISTERKONFERENCEN OM POLITIKAPACITETS BIDRAG

## ERKLÆRING

1. Det Europæiske Råd har gentagne gange bekræftet, at det er fast besluttet på at udvikle de civile og militære ressourcer og kapaciteter, som kræves for, at EU kan træffe og iværksætte afgørelser om alle de konfliktforebyggelses- og krisestyringsmissioner, som er fastlagt i traktaten om Den Europæiske Union, de såkaldte Petersberg-opgaver. EU vil således blive i stand til i højere grad at bidrage til international sikkerhed i overensstemmelse med principperne i FN-pagten og Helsingfors-slutakten. EU anerkender, at FN's Sikkerhedsråd har hovedansvaret for opretholdelse af international fred og sikkerhed.
2. Med hensyn til civil kapacitet fastlagde Det Europæiske Råd i Feira fire prioriterede arbejdsområder: politi, styrkelse af retsstatsprincippet, styrkelse af den civile forvaltning og civil beskyttelse. EU's medlemsstater erkender politiets centrale rolle i internationale krisestyringsoperationer og det stigende behov for politifolk i forbindelse med sådanne operationer, og de har som led i et frivilligt samarbejde sat sig konkrete mål for den samlede EU-kapacitet, hurtig deployeringskapacitet og opstilling af standarder for internationale politimissioner. Medlemsstaterne er navnlig enige om, at de senest i 2003 som endeligt mål bør kunne bidrage med op til 5000 politifolk til internationale missioner som led i kriseforebyggelses- og krisestyringsoperationer af enhver art og til afhjælpning af specifikke behov på de forskellige stadier af sådanne operationer. Inden for rammerne af dette mål for den samlede EU-kapacitet har medlemsstaterne desuden givet tilsagn om at kunne sammensætte og udsende en styrke på op til 1 000 politifolk inden for 30 dage.

3. Den politikapacitet, som EU er ved at udvikle, vil øge og forbedre effektiviteten af EU's evne til at handle i krisesituationer. Dette vil gøre det muligt for EU at støtte politioperationer, der ledes af FN og OSCE, og at gennemføre EU-ledede selvstændige operationer. Den Europæiske Union vil sikre, at dens egen indsats og De Forenede Nationers, OSCE's og Europarådets indsats hænger sammen og er gensidigt forstærkende uden overlappning.
4. Der blev afholdt en ministerkonference om politikapacitetsbidrag den 19. november 2001 i Bruxelles, for at danne sig et overblik over de nationale bidrag til de mål for politikapaciteten, som blev opstillet af Det Europæiske Råd i Feira. Konferencen drøftede desuden det igangværende og det fremtidige arbejde med gennemførelse af den politihandlingsplan, som Det Europæiske Råd i Göteborg vedtog til opfølgning af formandskabets konference med de enkelte landes rigspolitichefer, som fandt sted den 10. maj 2001.
5. På konferencen gav medlemsstaterne på frivillig basis nedenstående kvantitative og kvalitative tilsagn med henblik på opbygning af EU's politikapacitet til krisestyringsoperationer. De bidrager dermed til oprettelse af en ny og vigtig krisestyringskapacitet, der kan dække alle de politimissioner, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Nice og Göteborg, dvs. alt fra uddannelses-, rådgivnings- og overvågningsmissioner til udførelsesmissioner. Målene fra Feira er dermed nået.

a) Kvantitative aspekter

Med hensyn til det overordnede mål har medlemsstaterne givet tilsagn om at stille 5 000 politifolk til rådighed senest i 2003.

Med hensyn til målet for deployering af politifolk inden for 30 dage har medlemsstaterne givet tilsagn om at stille op til 1 400 politifolk til rådighed senest i 2003.

Som en del af deres bidrag har nogle medlemsstater givet tilsagn om at stille hurtigt deployerbare, integrerede og interoperable politienheder til rådighed.

b) Kvalitative aspekter

Med hensyn til de kvalitative aspekter vil de to missionstyper - styrkelse af og indsættelse i stedet for lokalt politi - skulle trække på alle de specialiserede politifunktioner, som er til rådighed i medlemsstaterne. Der gives tilsagn om kapaciteten på grundlag af individuelle politifolk eller integrerede politienheder. Sidstnævnte kan være et effektivt aktiv på de tidlige stadier af komplicerede situationer som anført af Det Europæiske Råd i Nice.

Politikapacitetsbidragene omfatter både civile politistyrker og militære politistyrker af gendarmeritypen. Dette er et kvalitativt aktiv for Den Europæiske Union. I tilfælde af en operation, der omfatter deltagelse af både militær og politi, kræver EU's indsats i forbindelse med Petersberg-opgaver et tæt samarbejde mellem sådanne deltagende enheder. Dette vil rent konkret blive sikret ved en tæt samordning mellem de to enheder under hensyn til de begrænsninger, der gælder for deployering af medlemsstaternes politistyrker.

EU vil således kunne gennemføre eller præstere alle former for politimissioner på forskellige stadier af krisestyring og konfliktforebyggelse. Sådanne missioner kan sammen med missioner, der tager sigte på at styrke retsstatsprincippet, bidrage positivt til at sikre et demokratisk samfund, hvor menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder respekteres.

6. Medlemsstaterne har på grundlag af arbejdet i politienheden i Rådets sekretariat fremmet gennemførelsen af den politihandlingsplan, som blev vedtaget på Det Europæiske Råd i Göteborg. Bidragskonferencen udtrykte tilfredshed med, at der indtil nu er gjort betydelige fremskridt med hensyn til de kvalitative krav i forbindelse med uddannelses- og udvælgelseskriterier samt med hensyn til retningslinjer for kommando, indsatsledelse og interoperabilitet, og så frem til en yderligere indsats på disse områder.

Bidragskonferencen understregede betydningen af, at der stilles tilstrækkelige midler til rådighed for politienheden, navnlig for at sikre hurtig gennemførelse af politihandlingsplanen. Politienheden blev oprettet for at gøre det muligt for EU at planlægge og gennemføre politioperationer (bl.a. ved integreret planlægning og samordning, situationsvurdering, forberedelse af øvelser og udarbejdelse af retlige rammer og regler).

Det blev på Det Europæiske Råd i Nice vedtaget, at bidrag fra ikke-EU-medlemsstater til EU's krisestyringsoperationer, navnlig EU's politimissioner, vil blive overvejet positivt efter procedurer, der skal fastlægges nærmere.

Det Europæiske Råd i Göteborg vedtog siden vejledende principper og retningslinjer for bidrag fra ikke-EU-stater til EU's politimissioner.

Derfor hilses ikke-EU-staters interesse for EU's krisestyringsoperationer med civile midler samt de bidrag, de måtte være rede til at yde, varmt velkommen. På mødet den 20. november med europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, og andre lande, som har søgt om optagelse i EU, vil der blive lejlighed til at orientere disse lande om de hidtidige fremskridt på politiområdet, til at blive orienteret om deres egen indsats på området og for dem, der måtte ønske det, til at meddele, at de er rede til at yde yderligere bidrag til EU's politimissioner.

**OPFYLDELSE AF DE KONKRETE MÅL  
VEDRØRENDE RETSSTATSPRINCIPPET OG CIVILBESKYTTELSE  
I FORBINDELSE MED DE CIVILE ASPEKTER AF KRISESTYRING**

**RETSSTATSPRINCIPPET**

På Det Europæiske Råds møde i Göteborg var der enighed om, at

- "EU lægger stor vægt på at styrke retsstatsprincippet som et redskab, der kan anvendes i forbindelse med både konfliktforebyggelse og krisestyring. Erfaringen har vist, at styrkelsen af retsstatsprincippet er en forudsætning for konsolidering af fred og sikkerhed. Internationale bestræbelser på at styrke, og hvis det er nødvendigt, genetablere troværdige lokale politistyrker kan ikke lykkes fuldt ud, hvis der ikke samtidig er et domstolssystem og et fængselsvæsen, der fungerer."
  
- "EU bør også forøge sine bestræbelser på at optræde som katalysator i internationale organisationer og i denne sammenhæng fremme fastlæggelsen af klare mandater for internationale missioner, der omfatter embedsmænd og eksperter på retsstatsområdet, samt udarbejdelsen inden for FN af grundlæggende og direkte anvendelige midlertidige retlige rammer, der skal anvendes, når det internationale samfund er i en situation, hvor alle normer og institutioner er sat ud af spillet."

Endvidere fik det belgiske formandskab mandat til at træffe foranstaltninger med henblik på at fremme fastlæggelsen og gennemførelsen af de konkrete mål, der er opstillet for så vidt angår retsstatsprincippet.

På dette grundlag er man under det belgiske formandskab nået frem til følgende konklusioner:

## 1. Problemer for så vidt angår retsstatsprincippet

Der er draget en lang række konklusioner, navnlig inden for FN, vedrørende de problemer, der er forbundet med genoprettelsen af retsstaten i forbindelse med krisestyringsoperationer. Det er derfor nødvendigt at fremme løsninger af retlige problemer, som de midlertidige administrative missioner i visse tilfælde vil skulle imødegå i relation til retsforvaltningen.

Sådanne problemer omfatter genoprettelsen af et retsvæsen, som enten ikke eksisterer eller ikke fungerer længere, den usikkerhed, der skyldes at der ikke længere er nogen form for lov og orden, eller en mulig konflikt mellem sikkerhed på den ene side og overholdelsen af menneskerettighederne på den anden side.

Endelig var der på Det Europæiske Råds møde i Göteborg enighed om, at EU og dens medlemsstater etapevis bør udarbejde et omfattende spektrum af godkendte standarder for udvælgelse og uddannelse af samt udstyr til embedsmænd og eksperter på retsstatsområdet samt udarbejde uddannelsesmoduler. Det bør ligeledes undersøges, i hvilket omfang varetagelsen af disse opgaver vil blive berørt af SOFA-overenskomsten og reglerne for operationer.

## 2. Behov for udarbejdelse af en retlig ramme i FN-regi.

I lyset af denne konklusion, som alle nationale og internationale aktører er enige i, og på grundlag af mandatet fra Göteborg har formandskabet indkredset følgende elementer, som der bør tages hensyn til:

### 2.1. Anerkendelse og overholdelse af den lokale lovgivning

Principielt bør de internationale og lokale aktører anvende den lokale lovgivning i størst muligt omfang. Såfremt en sådan lokal lovgivning p.t. ikke længere findes eller ikke længere kan håndhæves, kan der eventuelt gøres brug af en midlertidig retlig ramme, der udarbejdes i FN-regi<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Bemærk i den forbindelse navnlig de erfaringer, der er gjort i Kosovo og i Østtimor.

Det er ønskeligt, at de internationale aktører, politimyndighederne og retsvæsenet på hvert deres område har et godt kendskab til lovgivningen og til procedurene i det kriseramte område; men de bør endvidere være i stand til på stedet at sikre håndhævelsen af de grundlæggende rettigheder, som retsstaten bygger på. Med henblik herpå vil det være hensigtsmæssigt at få fastlagt de relevante internationale standarder, der bør tages hensyn til.

## 2.2. EU's rolle med henblik på fremme af udarbejdelsen af en midlertidig grundlæggende retlig ramme

Der bør i FN-regi udarbejdes en midlertidig ramme, der bygger på folkeretten, og som vil kunne anvendes umiddelbart af alle aktører, der deltager i løsningen af en krisestyringsopgave.

EU er villig til at yde et væsentligt bidrag til løsningen af den komplicerede opgave med udarbejdelsen af en sådan ramme, der vil kræve indgående overvejelser og en betydelig arbejdsindsats i det internationale samfund og især i FN-regi<sup>1</sup>. En sådan ramme bør tjene til at forene krisestyringsoperationernes særlige karakter på sikkerhedsområdet med respekten for menneskerettighederne og bør på længere sigt skabe mulighed for genoprettelse af et retssamfund.

## CIVILBESKYTTELSE

Ved Rådets beslutning af 23. oktober 2001 er der indført "en ordning til fremme af et styrket samarbejde om indsatser på civilbeskyttelsesområdet". Datoen for denne ordnings ikrafttræden er delvis fremrykket til den 1. november 2001 for at muliggøre iværksættelsen af en række konkrete foranstaltninger.

Der er indledt drøftelser med henblik på at fastlægge de vilkår, hvorpå en sådan ordning vil kunne anvendes til at fremme og støtte krisestyring som omhandlet i Afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union.

<sup>1</sup> Det skal bemærkes, at Fællesskabet bidrager til finansieringen af et toårigt projekt, som FN's højkommissær for menneskerettigheder har forelagt med titlen: "Restoring the rule of law: supporting rights - sensitive transitional justice arrangements in post-conflict and post-crisis countries".

For så vidt angår de konkrete mål, der blev opstillet i Göteborg, er der desuden fastlagt en arbejds- metode og udarbejdet et spørgeskema med henblik på at muliggøre en opgørelse over medlemssta- ternes interventionskapacitet og sikre, at denne interventionskapacitet vil kunne tilvejebringes og opretholdes gennem frivillige bidrag. Der er indledt drøftelser med henblik på at udarbejde mulige krisescenarier.

Endelig vil projektet med henblik på oprettelse af et netværk af nationale uddannelsesinstitutioner kunne udgøre et væsentligt bidrag til opfyldelsen af konkrete uddannelsesmål inden for civilbe- skyttelse.

---

